

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ZAWOJA ZA ROK 2023**

Rozdział I INFORMACJE O PROGRAMIE

Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października w Gminie Zawoja został opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Głównym celem programu w 2023 roku było w szczególności zmniejszanie skali zjawiska problemu alkoholowego, udzielanie rodzinom, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu pomocy psychoterapeutycznej oraz wzrost dostępu do profesjonalnego wsparcia w obszarze uzależnień. Działania wskazane w programie koncentrowały się również na podniesieniu świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości nadużywania wyrobów alkoholowych oraz zagrożeń jakie niosą ze sobą narkotyki oraz środki odurzające. Treść Programu obejmowała: profilaktykę, leczenie, reintegrację społeczną, pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. Dzięki temu stworzono spójny system działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania i powstawania nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków. Prowadzenie działań związanych z realizacją programu zmierza do zmniejszenia rozmiaru problemów w obszarze uzależnień, które są zdiagnozowane i aktualnie występują oraz zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi zagrożeniami. Należy tutaj podkreślić, że przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi należy do zadań własnych Gminy.

W realizację programu zostały zaangażowane:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Placówki ZOZ w Gminie Zawoja,
- Szkoły z terenu Gminy Zawoja,
- Placówki Wsparcia Dziennego funkcjonujące w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi.

Rozdział II Realizacja

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz udzielanie pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu oraz narkotyków.

W ramach tych działań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi jako realizator Programów pozyskał dodatkowe środki zewnętrzne w wysokości **12.526 zł.** na prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny, który zabezpieczył wsparcie specjalistyczne dla mieszkańców Gminy Zawoja oraz osób uzależnionych, współuzależnionych, a także dla ich rodzin. Punkt odegrał ważną rolę w gminnym systemie pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i zagrożonym uzależnieniami, ponieważ oferował wsparcie specjalistów z różnych dziedzin, którzy w sposób interdyscyplinarny mogli tworzyć spójne plany pracy z osobą/ rodziną wymagającą pomocy i wsparcia.

W punkcie zatrudniono specjalistów : terapeutę uzależnień, psychiatrę oraz psychologa. Należy tutaj podkreślić, że osoby te pozostawały w procesie wsparcia i miały możliwość cotygodniowych spotkań ze specjalistami. Łączna liczba osób korzystających z usług Punktu – 60 osób, liczba udzielonych porad – 147.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracja ze społecznością lokalną.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w przypadkach założenia procedury „Niebieskiej Karty” w rodzinach, w których występuje problem przemocy oraz uzależnienia od alkoholu. Ponadto Komisja podejmowała działania w zakresie interwencji w chorobie alkoholowej.

Zakres działań obejmował:

- zobowiązanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia w systemie otwartym/zamkniętym,
- kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia,
- przeprowadzania wywiadów z osobą uzależnioną i jej rodziną,
- działania w zakresie interwencji wymiaru sprawiedliwości w sprawach związanych z leczeniem w systemie zamkniętym.

Tabela nr 1 Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość rodzin objętych pomocą GOPS – ogółem	266	276	286	228	232	209	209	204	189	190	165
Ilość rodzin z problemem alkoholowym objętych świadczeniami z pomocy społecznej	33	31	42	41	42	48	43	48	54	45	42

Ilość rodzin objętych procedurą Niebieska Karta	14	25	23	15	25	25	21	21	15	23	19

Ilość spraw zgłoszonych do GKRPA		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	2013	33	22	17	12	34	36	32	30	31	27

W ramach działań w zakresie pracy z osobą skierowaną do Komisji w związku z występującym problemem uzależnienia kierowano na badania w przedmiocie stopnia uzależnienia. Koszt badań przeprowadzonych przez biegłych sądowych (terapeuta uzależnień, psychiatra) w 2023r. – **10 983,00zł.**, opłaty do Sądu za przeprowadzone badania w przedmiocie uzależnienia – **5 587,63 zł.**

Współpraca z Ośrodkiem Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym – **1.549,00 zł.**

Członkowie Komisji w 2023 roku spotykali się celem:

1. Zaopiniowania wniosków o wydanie koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Skierowania osób na badanie przez biegłych sądowych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
3. Analizy indywidualnych przypadków nadużywania alkoholu zgłoszonych przez członków rodziny.
4. Podjęcia działań związanych z potrzebą realizacji zadań profilaktycznych, interwencyjnych i wychowawczych.
5. Ustalania bieżącej polityki w zakresie realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Kwota wydatkowana na działania związane z funkcjonowaniem Komisji to **5.033,09 zł**

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizacja zadań z zakresu profilaktyki szczególnie skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców to priorytet w zakresie działań profilaktyczno – edukacyjnych. Zadania te były realizowane w szkołach na terenie Gminy Zawoja oraz w placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi.

· W ramach działań komisja sfinansowała prowadzenie zajęć sportowych oraz zajęć artystycznych, celem zagospodarowania czasu wolnego dzieciom w sposób konstruktywny i wolny od używek oraz uzależnień. Zajęcia te miały na celu również rozwój indywidualnych talentów młodych ludzi, rozwój ich pasji i zainteresowań. Środki te trafiły do klubów sportowych oraz zespołów artystycznych.

· Tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży to również jeden z głównych celów działań Komisji. W chwili obecnej na terenie Gminy działają dwie placówki wsparcia dziennego: Świetlica Środowiskowa w Zawoi oraz Świetlica Środowiskowa w Skawicy. Obie placówki mają na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w sposób interesujący w oparciu o indywidualne potrzeby i zdolności osób uczęszczających na zajęcia świetlicowe, zapewniają pomoc w nauce, organizację zabaw i zajęć sportowych. Przeprowadzane zajęcia i konkursy tematyczne ukierunkowane są na profilaktykę, pomoc dziecku i rodzinie w radzeniu sobie z problemami oraz kryzysami związanymi z relacjami z rówieśnikami, trudnościami

szkolnymi i rodzinnymi. Placówki mają charakter opiekuńczo - wychowawczy i realizują bogatą ofertę zajęć, opartą na programach zawierających zadania wychowawcze, korekcyjne i terapeutyczne. Organizuje się tam również szereg imprez okolicznościowych, zapewnia spędzanie czasu wolnego w formie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania podopiecznych.

W ramach zajęć realizowano tygodniowy plan pracy obejmujący odrabianie lekcji i pomoc w nauce, a także:

- gry i zabawy grupowe w świetlicy,
- zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne,
- zajęcia stolikowe (gry planszowe, układanki, karty),
- zajęcia literackie,
- oglądanie bajek i filmów,
- konkursy, zagadki, łamigłówki,
- zajęcia sportowe i ruchowe na świeżym powietrzu,
- warsztaty rękodzieła dla wszystkich mieszkańców.

Wychowawcy w placówkach realizowały różnorodne zajęcia profilaktyczne związane z tematyką:

- alkohol i narkotyki – mity i rzeczywistość,
- uzależnienia: papierosy, alkohol, narkotyki – jak zapobiegać?,
- szkodliwość używek,
- uczyć się mówić nie,

W wyniku przeprowadzonych warsztatów plastycznych, muzycznych, rękodzieła, pogadanek i zajęć sportowych mających element profilaktyki i socjoterapii ich uczestnicy uzyskali:

- wzmocnienie poczucia własnej wartości;
- wiedzę na temat zdrowego stylu życia;
- wiedzę na temat unikania agresji, przemocy;
- kształtowali umiejętności interpersonalne.
- umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- wzmocnienie kompetencji w zakresie samokontroli i umiejętności dokonywania własnych wyborów;
- umiejętność rozładowywania trudnych emocji i napięć w sposób konstruktywny;
- wiedzę na temat konsekwencji, jakie może ponieść młody człowiek mający kontakt z narkotykami.

Ważnym aspektem pracy świetlic jest równoległa praca wychowawców z rodzicami uczestników zajęć oraz praca na rzecz mieszkańców. Składają się na to bezpośrednio

bieżące kontakty, wspólne organizowanie imprez okolicznościowych, organizowanie wyjazdów, warsztatów, imprez sportowych, wspólne dbanie o przestrzeń publiczną.

Kwota wydatkowana na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego w 2023r. to : **251.707,51zł**

Rozdział II. Wnioski

- Przeprowadzić szkolenie dla sprzedawców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2024 roku.
- Pracę placówek wsparcia dziennego nakierunkować na większą współpracę ze środowiskiem i organizacjami społecznymi.
- Wprowadzić skuteczne programy profilaktyczne w starszych klasach szkół podstawowych związanych z edukacją w obszarze współczesnych zagrożeń.
- Prowadzić kampanie społeczne, w zakresie propagowania zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień i przemocy.
- Budować Koalicję dla trzeźwości i polityki antynarkotykowej.

Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych